

სამუშაო ძალის განვითარებისთვის განსაზღვრული საკონკურსო წინადადების წინასწარი მონახაზი

შესავალი

ამერიკის შეერთებული შტატების „ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციამ“ (MCC) ეკონომიკური განვითარებისა და სიღარიბის დონის შემცირების ხელშეწყობის მიზნით, 2011 წლის დეკემბერში საქართველო შეარჩია MCC-ის მეორე ხუთწლიანი კომპაქტის უფლებამოსილ ქვეყნად. კომპაქტის შემუშავების პროცესის წინასწარი მოლაპარაკებების პერიოდში საქართველოს მთავრობამ (1) მთავარ პრიორიტეტად მიიჩნია ადამიანური კაპიტალის ხარისხის გაუმჯობესება, განსაკუთრებით კი - კვალიფიციური ტექნიკური სპეციალისტებისა და პროფესიონალების დეფიციტის, როგორც ქვეყნის უწყვეტი განვითარების ძირითადი ხელშემშლელი პირობის, აღმოფხვრა ეკონომიკურ სექტორებში. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად, საქართველოს მთავრობამ წარმოადგინა (2) კომპაქტის განხორციელების დეტალური პროგრამა, რომლის ერთ-ერთ კომპონენტს წარმოადგენს პროფესიული განათლების (TVET) განვითარების ხელშეწყობა.

ბოლოდროინდელ კვლევებში ხაზი გაესვა საქართველოში შრომით ბაზარზე არსებულ კვალიფიკაციასა და მრეწველობისთვის საჭირო კვალიფიკაციას შორის შეუსაბამობას. აღნიშნულ მოხსენებებში ყურადღება გამახვილებული იყო სამუშაო გამოცდილების ხარისხის გაზრდის აუცილებლობაზე, რათა დაკმაყოფილდეს მრეწველობისა და ბიზნესის მოთხოვნები. მოცემული კვლევა პრიორიტეტს ანიჭებს IV და V დონეების სამუშაო კვალიფიკაციის ამაღლებას, განსაკუთრებით კი მშენებლობის, ტრანსპორტის, საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და სოფლის მეურნეობის სფეროებში. მართალია, კომპაქტის TVET პროექტთან დაკავშირებით წარმოდგენილი გეგმა ხაზს უსვამს სამუშაო კვალიფიკაციის პრიორიტეტულობას IV და V დონეებზე, მაგრამ, ასევე, აუცილებელია I _ III დონეებისთვის მოკლევადიანი მოსამზადებელი პროგრამების შემუშავება და უწყვეტი განათლებისა და გადამზადების შესაძლებლობების უზრუნველყოფა.

კვლევებმა აჩვენა შემდეგი: მიუხედავად იმისა, რომ არსებული TVET პროგრამები (განსაკუთრებით I _ III დონეებზე) უზრუნველყოფს სოციალურად დაუცველი სტუდენტების¹ დაფინანსების შესაძლებლობას, პროგრამაში სტუდენტების ჩართვასა და გადამზადებასთან დაკავშირებით შეიმჩნევა გენდერული უთანასწორობა. კერძოდ, ზოგიერთი ტიპის პროფესიულ საკვალიფიკაციო / TVET პროგრამაში მამაკაცებთან შედარებით უფრო ნაკლები რაოდენობის ქალები არიან ჩართული. IV და V დონეებზე, ასევე, საჭიროა ყურადღება მიექცეს სოციალურად დაუცველი და/ან ეთნიკურ უმცირესობათა წარმომადგენელი სტუდენტების ადეკვატური მონაწილეობის უზრუნველყოფას.

წინამდებარე კონკურსის მიზანი

პროექტის მიზანია ინფორმაციის უზრუნველყოფა იმის შესახებ, თუ როგორ შეასრულებს საქართველოს მთავრობა წარმოდგენილ TVET პროექტს კომპაქტის ფარგლებში, ასევე - პროფესიული განათლების სექტორში შემდგომი საგრანტო პირობების სრულყოფა. კონკურსის შედეგები გამოავლენს აღნიშნულ სფეროში არსებულ საჭიროებებსა და გამოწვევებს. კონკურსის პირველი ეტაპის შედეგების საფუძველზე „ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაცია“ (MCC) და „ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი – საქართველო“² (MCA-G) შეიმუშავებენ საგრანტო კონკურსის მეორე ეტაპს, რომლის გამარჯვებულები დაფინანსდებიან კომპაქტის ფარგლებში პროფესიული განათლების განვითარების პროგრამისათვის გამოყოფილი თანხიდან.

საკონკურსო გრანტი

საქართველოს მთავრობა და ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაცია განიხილავს კომპაქტის ფარგლებში 12-15 მილიონი აშშ ამერიკული დოლარის ოდენობის საკონკურსო გრანტის გამოყოფის საკითხს, რათა უზრუნველყონ პროფესიული განათლების პროგრამების თანადაფინანსება. აღნიშნული შესაძლებლობა მოიცავს ქვემოთ წარმოდგენილ ორ კომპონენტს. ბენეფიციართა დიდი რაოდენობისა და მაქსიმალური შედეგის მისაღწევად დასაშვებია როგორც დიდი, ისე მცირე ბიუჯეტის მქონე განაცხადების მიღება.

¹ განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის მიერ.

² „ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი – საქართველო“ წარმოადგენს სპეციალური მიზნით შექმნილ უწყებას, რომელსაც აფუძნებს საქართველოს მთავრობა კომპაქტით გათვალისწინებული პროგრამის განხორციელების უზრუნველსაყოფად.

კომპონენტი 1 – საკონკურსო გრანტი ითვალისწინებს გრანტების გამოყოფას მოქმედი ორგანიზაციებისთვის შრომითი ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისი ახალი საგანმანათლებლო პროგრამების შექმნის ან არსებული პროგრამების განახლებასთან დაკავშირებით. შერჩეული პროექტებისთვის მათი ეფექტურად განხორციელების უზრუნველყოფის მიზნით, გამოიყოფა დაფინანსება. ინვესტიციების სავარაუდო ტიპებია: ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, სასწავლო პროგრამების შემუშავება და/ან განახლება, თანამშრომლობა უცხოელ მომწოდებელთან, სხვა სახის ტექნიკური დახმარება. ასევე, მისაღებია, საკონკურსო განაცხადები (ან ტექნიკური დახმარების მოთხოვნით წარმოდგენილი წინადადებები), რომლებიც ითვალისწინებს უცხოელ კოლეგებთან/უწყებებთან თანამშრომლობასაც. პროგრამული კომპონენტის მოცულობა მერყეობს \$500 000-\$3 000 000 ფარგლებში.

კომპონენტი 2 – საუკეთესო არსებული პრაქტიკის გამოვლენა. პროექტები გამოავლენს და ხელს შეუწყობს არსებულ ან იმედის მომცემ პრაქტიკულ გამოცდილებას. პრაქტიკული გამოცდილების მაგალითები ითვალისწინებს: სამრეწველო დისციპლინური საკონსულტაციო კომიტეტების გამოყენებას, კარიერული საკონსულტაციო სამსახურების ან სტიმულის ხელმისაწვდომობას, რომელიც ხელს შეუწყობს პროფესიულ განათლებაში გენდერულ და სოციალურ თანასწორობას, პროგრამაში მონაწილეობასა და დასაქმებას; მრეწველობის სპეციალისტების (როგორებიც არიან პრაქტიკული კვალიფიკაციის მქონე მასწავლებლები) შრომის გამოყენებას; იმ ღონისძიებების ხელშეწყობასა და მხარდაჭერას, რომლებიც უზრუნველყოფს წვდომას არახელსაყრელ სოციალურ პირობებში მყოფი ჯგუფებისთვის. გრანტები ხელს შეუწყობს TVET პროვადერების პრაქტიკულ გამოცდილებას და გამოყოფს სახსრებს დოკუმენტაციის შედგენასა და გამოვლენილი პრაქტიკული გამოცდილებების დანერგვაზე. მეორე კომპონენტში წარმოდგენილი გრანტების ბიუჯეტი განისაზღვრება \$100 000-\$400 000 ფარგლებში.

ვინ უნდა უპასუხოს აღნიშნულ მოწვევას (საკონკურსო განაცხადს)?

მოწვევა ხელმისაწვდომია ნებისმიერი სახელმწიფო უწყებისთვის, საჯარო თუ კერძო კომპანიისთვის ან კორპორაციისთვის, პროფესიული გაერთიანებისთვის, პროფესიული განათლების განმახორციელებელი ორგანიზაციისთვის, უნივერსიტეტისთვის, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა თუ სხვა იურიდიული პირებისთვის, რომლებიც უკვე მოღვაწეობენ, ან აპირებენ საქმიანობის დაწყებას პროფესიული/ტექნიკური სწავლებისა და განათლების უზრუნველყოფის სფეროში. პროგრამების შემუშავება ან არსებულის განახლება გულისხმობს იმ პროგრამებს, რომელთა გავლის შემდეგაც გაიცემა პროფესიული სერტიფიკატები, დიპლომები და პრაქტიკული ცოდნის დამადასტურებელი სხვა დოკუმენტები, რაც კურსდამთავრებულებს მისცემს საშუალებას, უპასუხონ შრომით ბაზარზე არსებულ მოთხოვნებს. ძირითადი კრიტერიუმები იქნება დასაქმებული ბენეფიციარებისა და მათი შემოსავლების ზრდა. კორპორაციულ მუშაკებზე გათვლილი შიდა პროგრამები არ არის გათვალისწინებული.

საგანმანათლებლო სფეროში არსებულ მომწოდებლებსა (საჯარო და კერძო) და უწყებებს შეუძლიათ წარმოადგინონ იდეები:

- 1) ახალი პროგრამების შექმნასთან დაკავშირებით, რომელთა საფუძველზეც ხდება არსებული პროგრამების შემოთავაზება, განახლება ან გავრცობა;
- 2) პრაქტიკული გამოცდილების გაზიარებასთან დაკავშირებით, პროფესიული განათლების/TVET უზრუნველყოფისას.

რეგისტრაცია, შეკითხვები/განმარტებები და წარდგენა

- თითოეულმა დაინტერესებულმა კანდიდატმა საკუთარი ინიციატივა უნდა დაარეგისტრიროს შემდეგი ელ-ფოსტით: call@mcageorgia.ge
- შეკითხვები და განმარტებები წარდგენილ უნდა იქნას წერილობითი სახით ელ-ფოსტაზე: call@mcageorgia.ge

წინამდებარე განცხადება არ ითვალისწინებს ისეთ პირობას, რომელიც დააკისრებს ვალდებულებას ან პასუხისმგებლობას „ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციას,“ „ათასწლეულის გამოწვევის ფონდ – საქართველოს,“ საქართველოს მთავრობასა და ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას, გამოყოს დაფინანსება ან უზრუნველყოს დახმარება შემოთავაზებულ საქმიანობებთან, ან ინდივიდუალურ საქმიანობებთან დაკავშირებით. საბოლოო დაფინანსება წარმოადგენს მოლაპარაკებების, დამტკიცებისა და შეთანხმების გაფორმების საგანს.